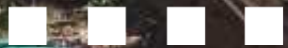

Vies de defensa ambiental en l'ordenació del territori i l'urbanisme: sòl no urbanitzable i espais protegits

Jornades Formatives per a la Defensa Jurídica del Medi Ambient

17 de novembre 2025

agents rurals

Generalitat
de Catalunya

1

El Cos d'Agents Rurals i la protecció del sòl no urbanitzable

El Cos d'Agents Rurals

Cos de protecció i prevenció integrals del medi ambient

- Història

1986

2000

2011

El Cos d'Agents Rurals

Cos de protecció i prevenció integrals del medi ambient

- Història
- Llei 17/2003, del Cos d'Agents Rurals
- Estatut d'Autonomia de Catalunya (art. 144.6)
- Agents de l'autoritat
- Policia administrativa especial
- Policia judicial mediambiental
- Pla Estratègic 2019-2024: passi de 500 a 800 efectius*

* En desplegament

El Cos d'Agents Rurals

Àmbits de treball

- Àmbit dels **incendis forestals**: col·laboració amb la gestió, vigilància, prevenció i investigació (causa i autoria).
- **Àmbit forestal**: col·laboració amb la gestió, vigilància i protecció.
- Àmbit de la **fauna protegida, la caça i la pesca**: col·laboració amb la gestió, vigilància i protecció.
- Àmbit dels **espais naturals i la biodiversitat**: col·laboració amb la gestió, vigilància i protecció.

El Cos d'Agents Rurals

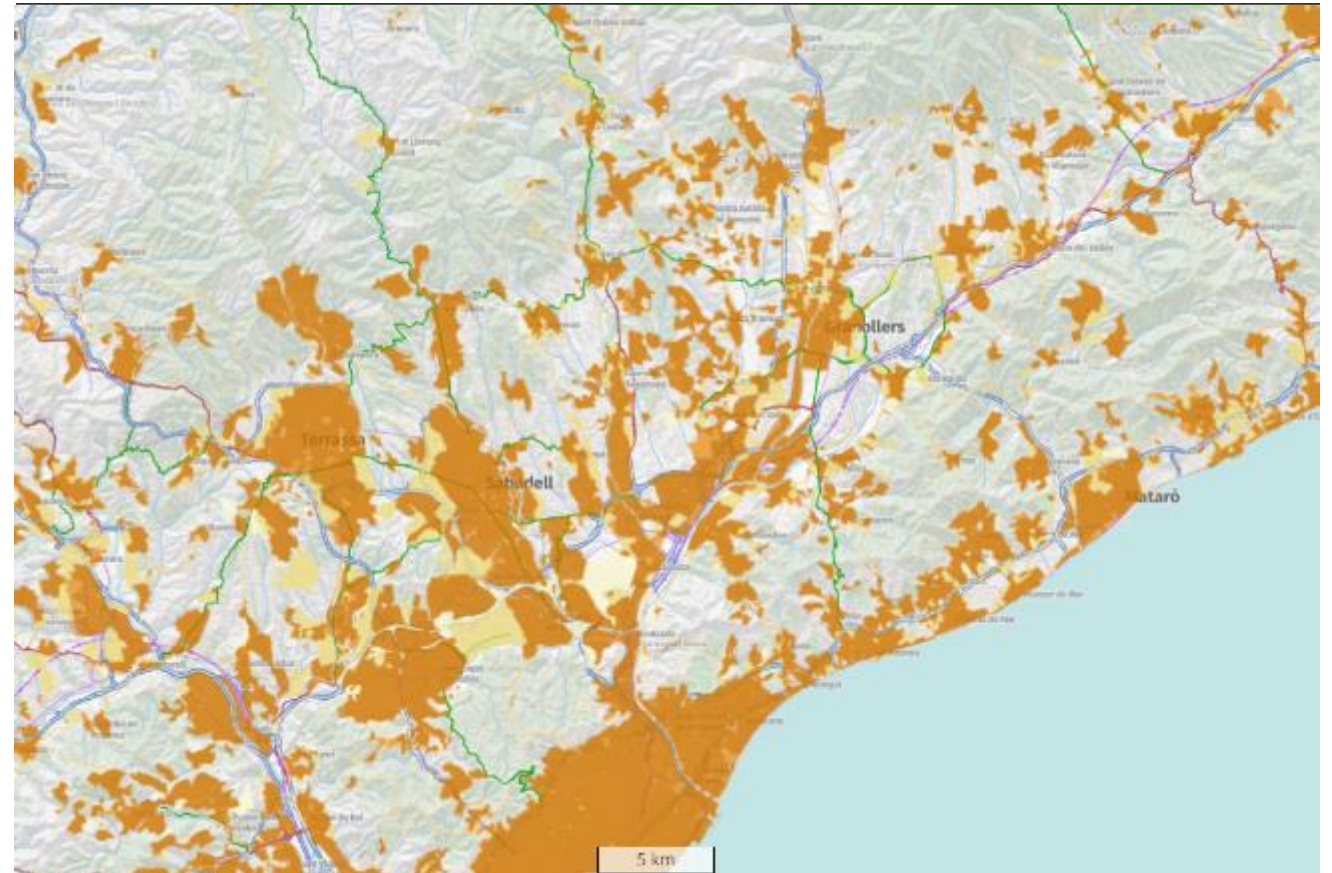
Competència per a actuar en construccions il·legals

Decret 266/2007, de 4 de desembre, pel qual s'aprova el reglament del Cos d'Agents Rurals, art. 18
La col·laboració en la vigilància, el control i la inspecció de les actuacions urbanístiques quan afectin **sòl no urbanitzable** o espècies catalogades.

Tipus de sòl		Especial protecció	No protegit
SÒL NO URBANITZABLE	FORESTAL	SÍ	SÍ
	AGRÍCOLA	SÍ	SÍ
SÒL URBÀ - URBANITZABLE		NO	NO

El Cos d'Agents Rurals

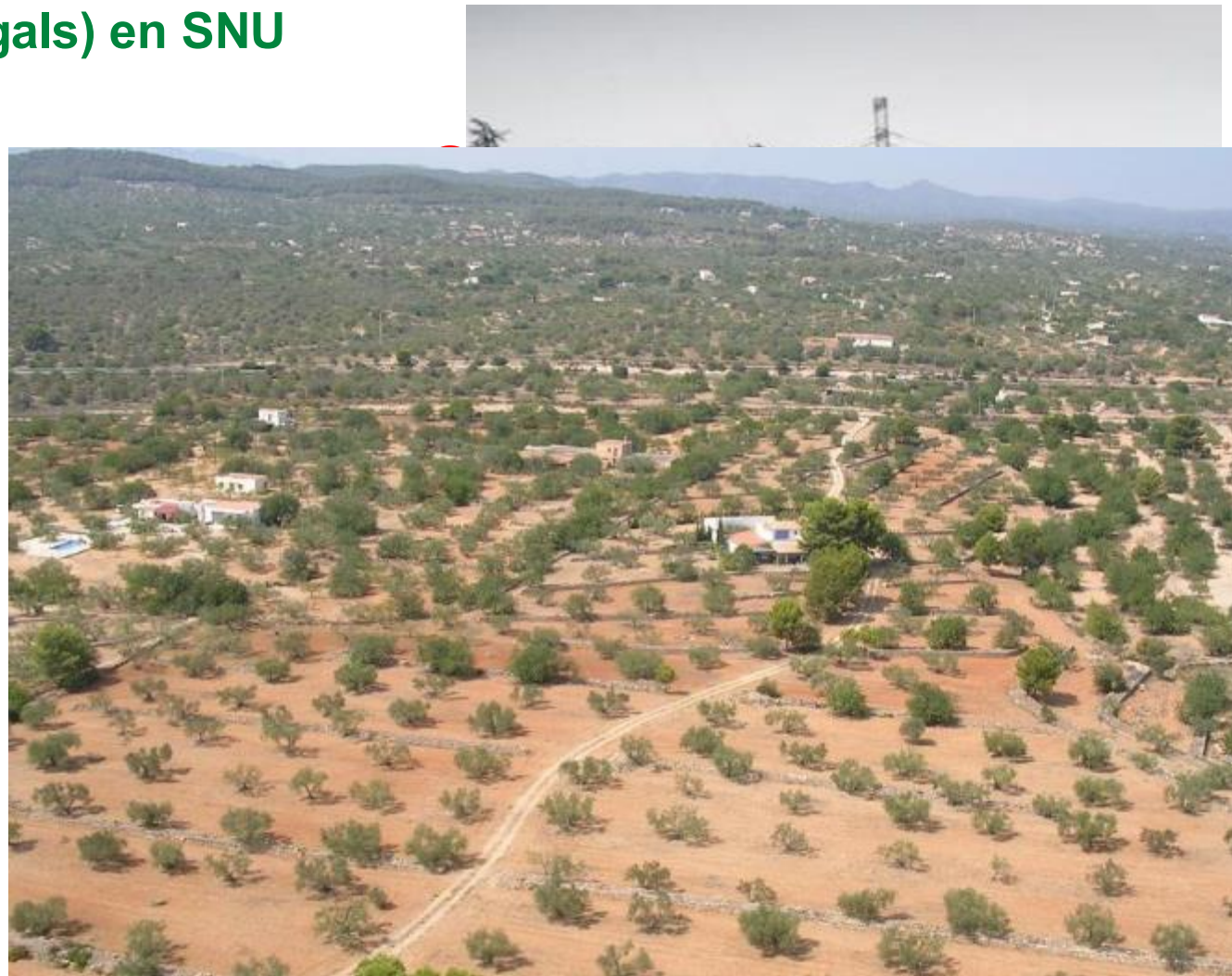
Actuació en sòl no urbanitzable (SNU) i sòl no urbanitzable d'especial protecció

Motivació de les inspeccions d'urbanisme

Problemàtica de les construccions (il·legals) en SNU

- Ocupació de l'espai agrari
- Afectació a la biodiversitat
- Afectació al paisatge
- Contaminació de les aigües
- Risc d'incendi forestal
- Persisteixen al llarg del temps

Mo

Pro

2

Construccions autoritzables en SNU

Construccions autoritzables en SNU

Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme

- Actuacions específiques d'**interès públic**: activitats col·lectives, equipaments i serveis, infraestructures, instal·lacions i obres necessàries –comunicacions-hidràulica-electricitat-etc.
- Construccions i instal·lacions pròpies d'una **activitat agrícola, ramadera o forestal**.
- Activitats d'**explotació de recursos naturals** i construccions i instal·lacions vinculades.
- Noves construccions destinades a **habitatge familiar** o a l'**allotjament de persones treballadores temporeres**.
- Establiments de **turisme rural** i de **càmping**.
- **Reconstrucció i rehabilitació** de masies i cases rurals

El delictu urbanístic

Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal

ARTICLE 319.

1. Els promotors, constructors o tècnics directors que duguin a terme obres d'urbanització, construcció o edificació **no autoritzable** en sòls destinats a vials, zones verdes, béns de domini públic o llocs que tinguin legal o administrativament reconegut el seu valor paisatgístic, ecològic, artístic, històric o cultural, o pels mateixos motius s'hagin considerat **d'especial protecció**.
2. Els promotors, constructors o tècnics directors que duguin a terme obres d'urbanització, construcció o edificació **no autoritzable** en **sòl no urbanitzable**.

El delict de prevaricació urbanística

Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal

ARTICLE 320

1. L'autoritat o funcionari públic que, **sabent-ne la injustícia**, hagi informat favorablement (...) contràries a les normes d'ordenació territorial o urbanística vigents, o que amb motiu d'inspeccions hagi silenciado la infracció d'aquelles normes o que hagi omès la realització d'inspeccions (...)
2. S'ha de castigar amb les mateixes penes l'autoritat o el funcionari públic que pel seu compte o com a membre d'un organisme col·legiat hagi resolt o votat a favor (...) **sabent-ne la injustícia**.

Magatzem agrícola o habitatge?

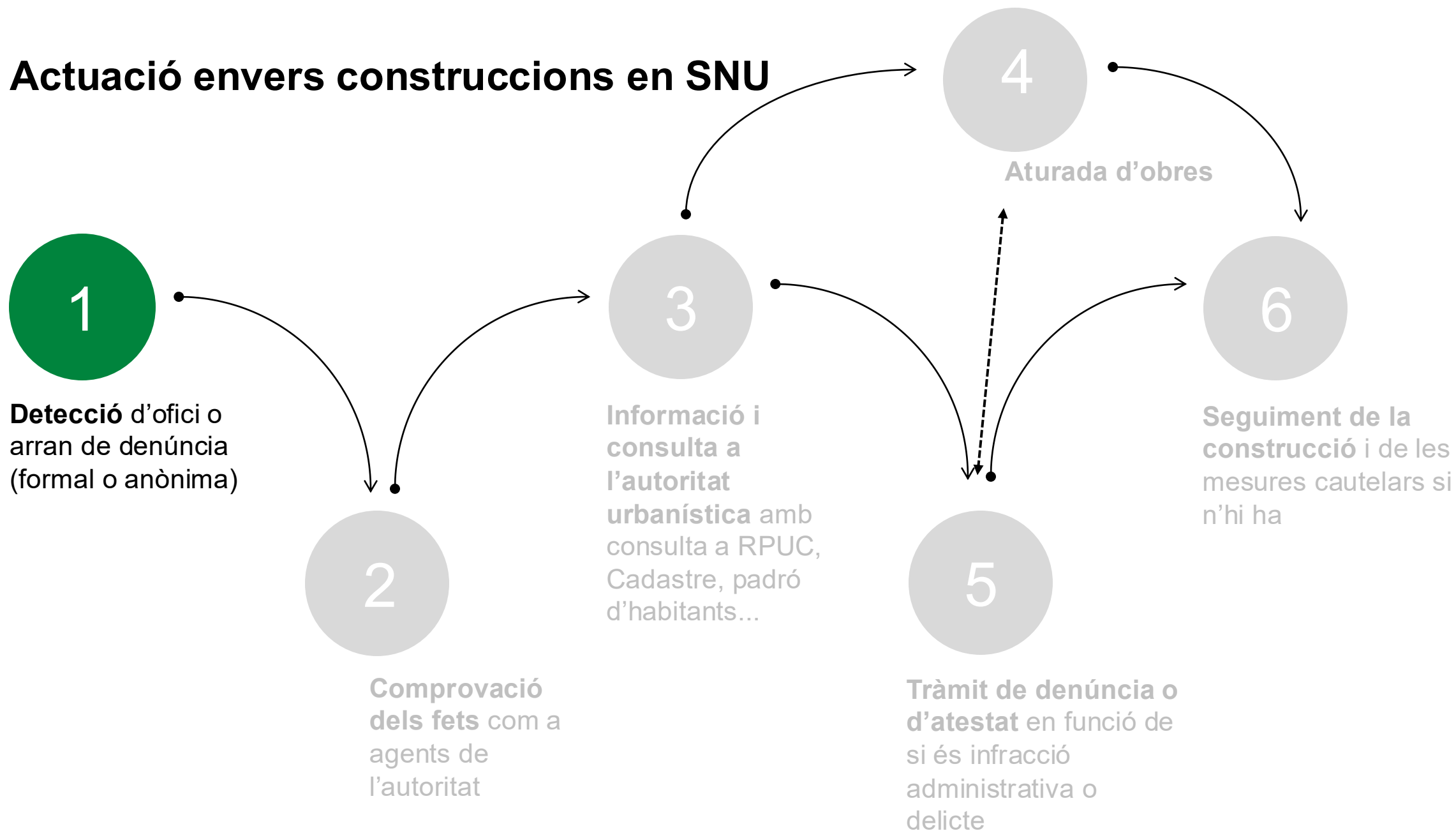

3

Procediment d'actuació

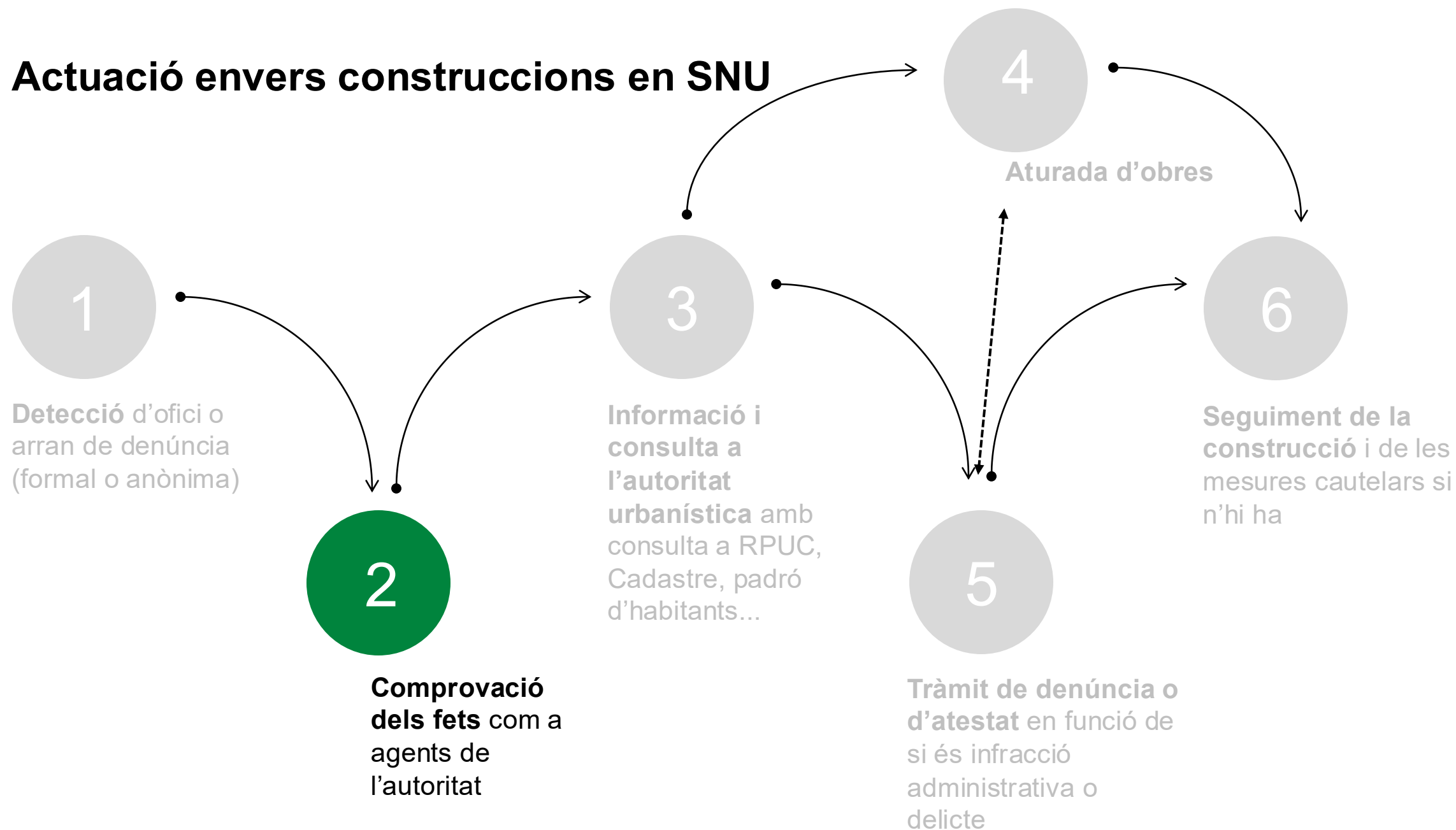
Actuació envers construccions en SNU

Detecció de la construcció

Actuació envers construccions en SNU

C

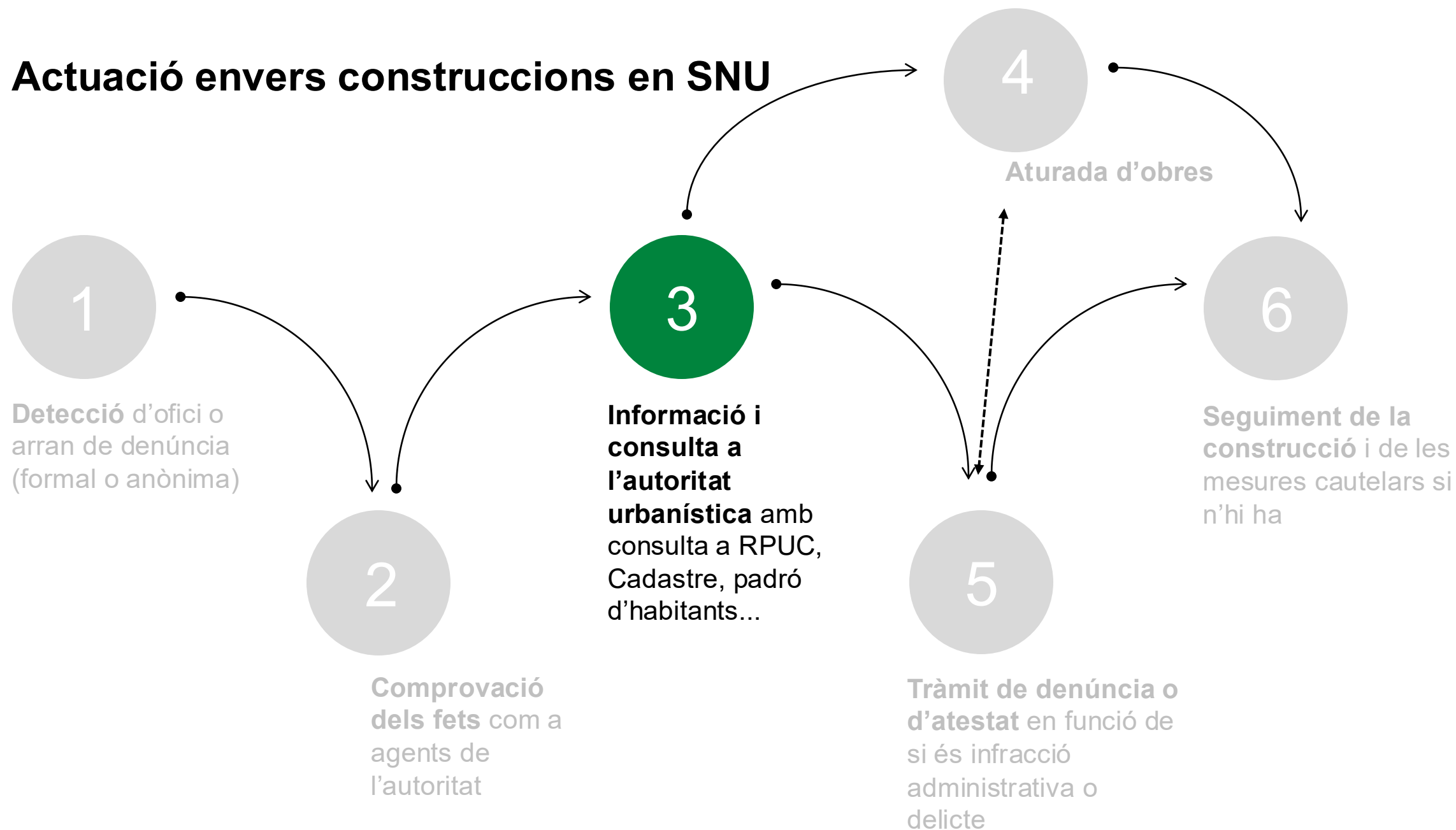
tat

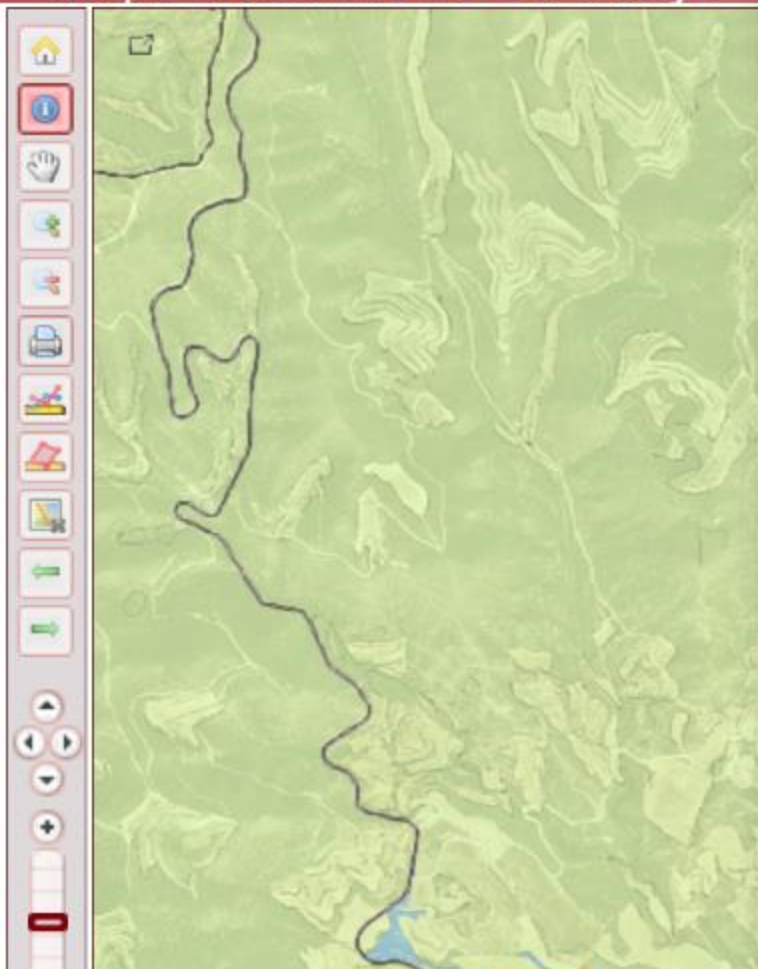
* El correu electrònic es pot utilitzar per notificar o comunicar de l'expedient.

- Agents de l'autoritat
- Consideració de policia administrativa especial
- Condició de policia judicial mediambiental
- Càmera fotogràfica, GPS, cinta mètrica, telèmetre...
- Recollida de dades de les persones presents

Actuació envers construccions en SNU

→ Mapa urbanístic de Catalunya

Sr. Antonio Suárez Franquet
Alcalde/President de l'Ajuntament de Riba-roja d'Ebre
Ajuntament de Riba-roja d'Ebre
Plaça de la Vila, 1
43790 Riba-roja d'Ebre

Assumpte: Construcció en sòl no urbanitzable, polígon [redacted] parcel·la [redacted]

Benvolgut senyor,

Us informo que el Cos d'Agents Rurals ha comprovat l'existència de la instal·lació de quatre (4) cases prefabricades de fusta en sòl no urbanitzable, al paratge "Les Sènies" del vostre terme municipal, concretament al polígon [redacted], parcel·la [redacted]. Aquesta parcel·la es troba dins de la zona de policia de l'embassament de Riba-roja d'Ebre.

Així mateix, dins de les funcions pròpies del Cos d'Agents Rurals (Llei 17/2003, de 4 de juliol, i Decret 266/2007, de 4 de desembre), i a fi de comprovar la legalitat d'aquestes obres, us sol·licitem la documentació següent:

- Informe urbanístic municipal sobre la classificació i qualificació urbanística del terreny, i sobre si la obra informada és autoritzable d'acord amb el planejament urbanístic vigent.
- Sol·licituds, resolucions i/o llicències existents per a aquesta obra (còpia íntegra dels documents).
- Actuacions realitzades fins al moment per part de l'Ajuntament en relació a dita construcció pel que fa a la disciplina urbanística, si escau.
- Responsable/s de les obres (promotor, constructor, tècnic director), d'acord amb la informació de què disposi l'Ajuntament.
- Altres fets o dades que considereu importants o necessaris, pel que fa a la situació legal d'aquesta obra.

De la mateixa manera, en cas que no tingueu constància de cap resolució i/o llicències existents per a aquesta obra us SOL·LICITEM:

- Que els serveis tècnics en matèria urbanística municipals estimin si les obres descrites **PODEN SER o NO AUTORITZABLES** tenint en compte allò previst per l'espai on s'executen.

Restem a la vostra disposició per a qualsevol consulta o aclariment així com per a la pràctica d'aquelles actuacions que creieu necessàries.

Agraeixo per endavant la vostra col·laboració i us saludo ben cordialment,

Miquel Àngel Garcia Reàdigos
Cap d'Àrea Regional a les Terres de l'Ebre del Cos d'Agents Rurals

Signat electrònicament

de validació

Descarrega't aquí el teu municipi!

Obertes

Castellano

Ajuda

Guia breu

Condicions d'ús

Cerca

Capes

Llegenda

Fons

- ☐ Límits municipals
- ☒ Fotogràfic
- ☐ Topogràfic
- ☐ Topogràfic blanc i negre
- ☐ Cadastre
- 0.8

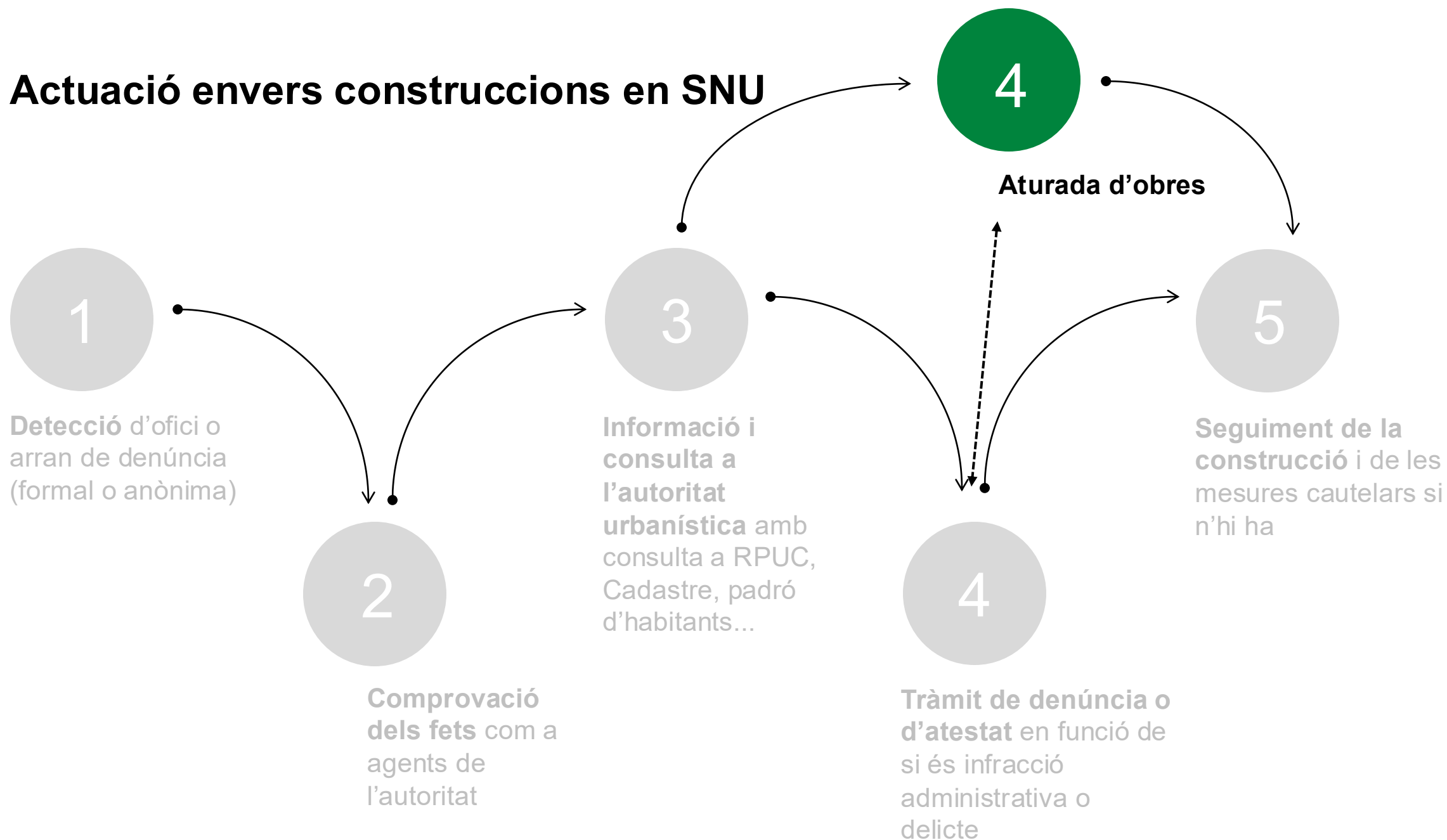
Codificació

- ☒ Sense codis
- ☐ MUC sintètic
- ☐ Municipal

Capes del MUC

- ☒ Mapa predefinit
- ☐ Classificació del sòl
- ☐ Límits de classificació
- ☐ Qualificació
- ☐ Sectors de desenvolupament
- ☐ Sectors transversals
- ☐ Àmbits planejament general
- ☐ Proteccions transversals
- ☐ Xarxes projectades
- ☐ Eixos estructurants

Actuació envers construccions en SNU

Aturada d'obres

- Cautelar dels agents: delictes flagrants (confirmació posterior autoritat judicial)
- Per resolució de l'autoritat urbanística
- Per resolució de l'autoritat judicial

**Generalitat
de Catalunya**

agents rurals

A38 - _____

Codi - _____

Exp. Sidcar - _____

Ordre d'aturada de construcció en sòl no urbanitzable

Els agents assignats formalitzen l'acta seguint en exercici de les funcions que preveu la Llei 17/2003, de 4 de juny, del cos d'Agents Rurals, i la resta de normativa d'aplicació.

Dades generals

Número dels agents actuants	Hora	Dia	Comarca	Paratge

Terme municipal	Polígon	Parcel·la	Coordenades UTM (ETRS 89)	EN o altres figures de protecció

Identificació de la persona a qui es requereix l'aturada

Nom i cognoms o raó social	Telèfons	Tipus i núm. de document d'identitat

Lloc i data de naixement	Nom del pare	Nom de la mare

Adreça	Problema	Correu electrònic ¹	Codi postal

Relació amb l'activitat denunciada: ☐ Propietari/ària ☐ Promotor/a ☐ Altres (especifiqueu)

Dades de l'activitat

Tipus de construcció:

☐ Habitatge

☐ Instal·lació agrícola

☐ Construcció de serveis

☐ Tanca

☐ Piscina

☐ Altres (especifiqueu-lo):

☐ Obris nous

☐ Reforma / rehabilitació

☐ Ampliació

☐ Altres (especifiqueu-lo):

Descripció de l'estat actual de la construcció:

Motiu de l'aturada cautelar

☐ D'ofici (presumpte delicte de construcció no autoritzable en sòl no urbanitzable)
☐ Ordre de l'autoritat competent (detallar quina a l'apartat d'observacions)

Mitjançant aquesta acta se us dona l'ordre que, de manera immediata, atureu les obres descrites fins que l'autoritat competent us autoritzi expressament a reprendre-les, en tractar-se d'un presumpte delicte contra l'ordenació del territori. Si sou la persona promotora, haurau de fer extensiva aquesta ordre al constructor i les persones que estiguin implicades en la construcció presumptament il·legal. L'incompliment d'aquesta ordre comportarà la denúncia per desobediència.

Dades del precintament

Elements precintats: ☐ Construcció ☐ Altres (especifiqueu-los):
 Elements utilitzats per precintat: ☐ Cinta ☐ Cartells ☐ Altres (especifiqueu-los):

Observacions / al·legacions

Signatures i lliurament de còpia

Signatura dels/les agents actuants

Signatura de la persona a qui es dona l'ordre

Lliurament de còpia a la persona o entitat denunciada

☐ Se li'n lliura còpia ☐ Se li'n lliura còpia però refusa de signar ☐ Refusa de signar i el lliurament de còpia

Documentació adjunta

☐ Actes núm.: ☐ Informe complementari ☐ Reportatge fotogràfic ☐ Altres:

¹ Si correu electrònic pot ser utilitzat per notificacions de l'expedient.

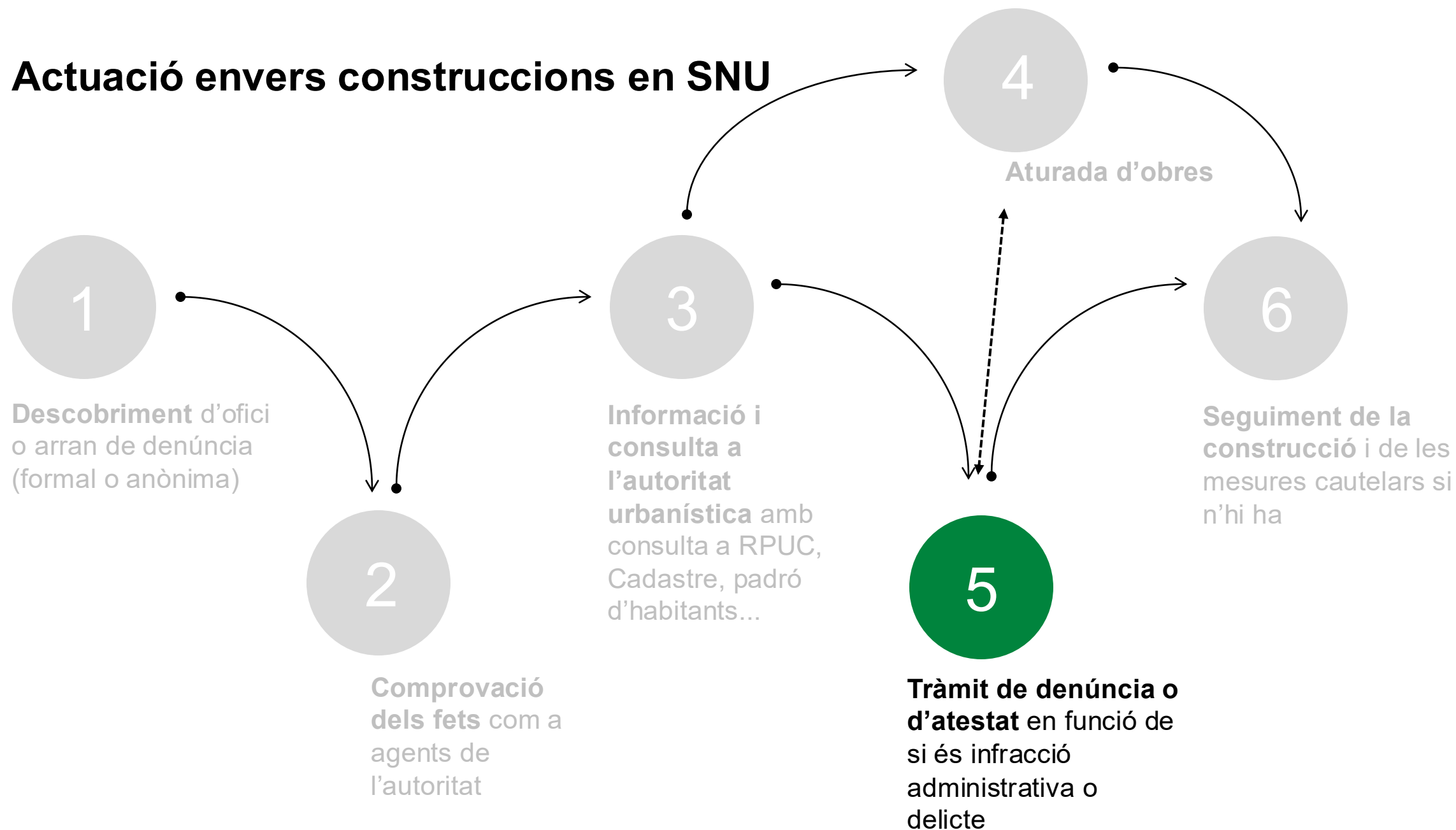
Importants indicis sobre l'aplicació de l'Ordre d'aturada de construcció en sòl no urbanitzable

Nota: L'Ordre d'aturada de construcció en sòl no urbanitzable és una actuació cautelar que s'aplica quan hi ha indicis sobre l'existència d'un presumpte delicte contra l'ordenació del territori. No s'ha de confondre amb l'Ordre d'aturada de construcció en sòl urbanitzable, que s'aplica quan hi ha indicis sobre l'existència d'un presumpte delicte contra l'ordenació del territori.

Nota: L'Ordre d'aturada de construcció en sòl no urbanitzable és una actuació cautelar que s'aplica quan hi ha indicis sobre l'existència d'un presumpte delicte contra l'ordenació del territori. No s'ha de confondre amb l'Ordre d'aturada de construcció en sòl urbanitzable, que s'aplica quan hi ha indicis sobre l'existència d'un presumpte delicte contra l'ordenació del territori.

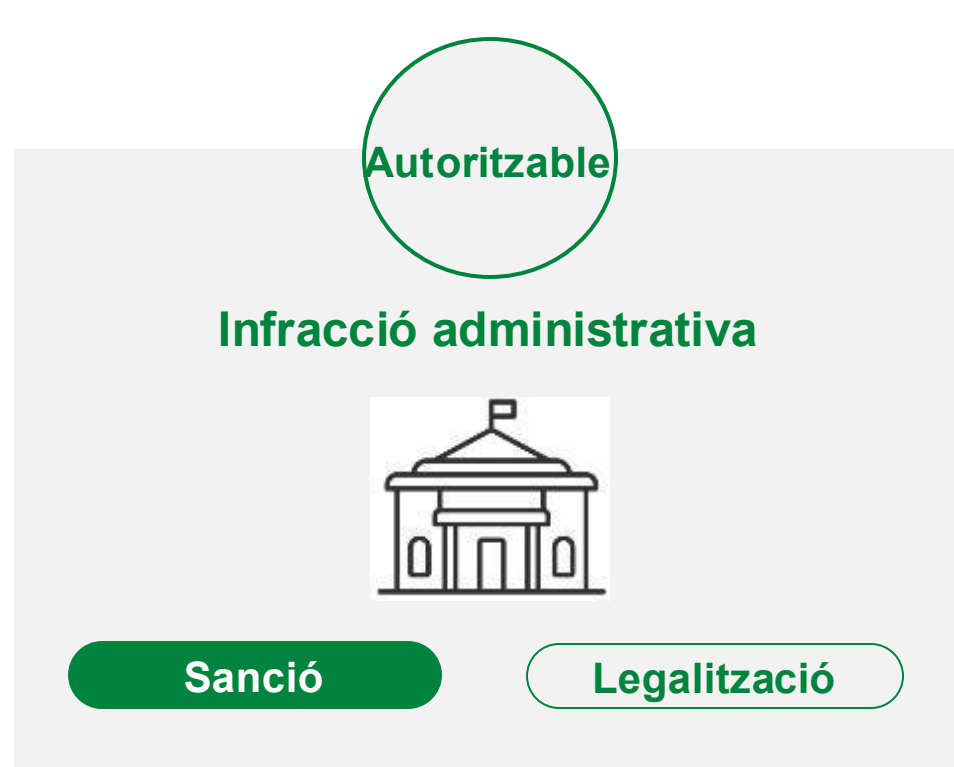
A38

Actuació envers construccions en SNU

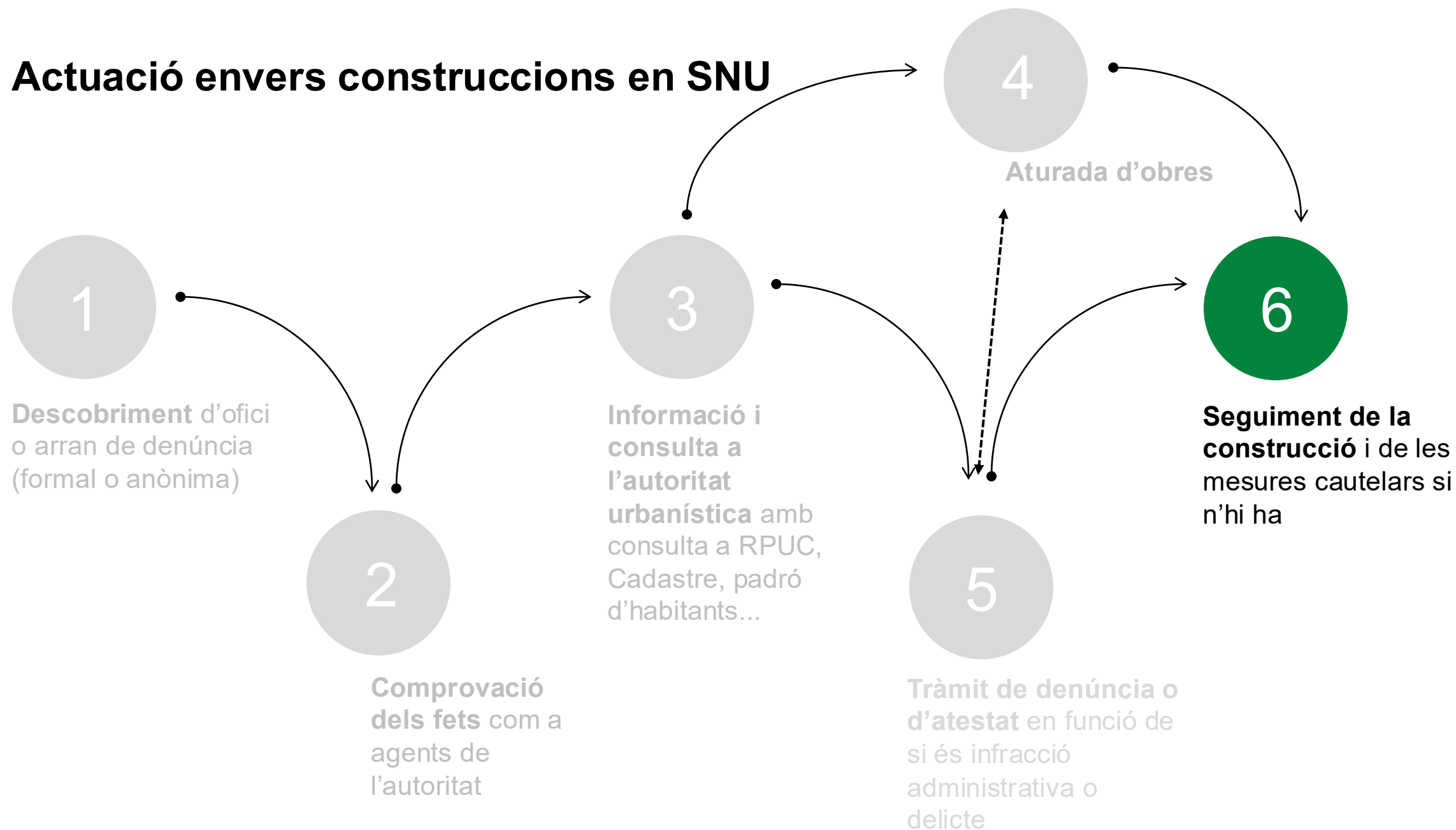

Tràmit de denúncia o d'atestat

Via administrativa sancionadora (disciplina urbanística) *versus* via penal

Actuació envers construccions en SNU

Seguiment d'obres en SNU

**Generalitat
de Catalunya**

agents rurals
■ ■ ■ ■

A39 - _____
Codi - _____
Exp. Sidcar - _____

Acta de seguiment d'obres en sòl no urbanitzable
Els agents sotasignats formalitzen l'acta següent en exercici de les funcions que preveu la Llei 17/2003, de 4 de juliol, del cos d'Agents Rurals.

Dades generals
Municipi: _____ Parcel·la: _____ Codi: _____
Superfície: _____ figures de protecció: _____

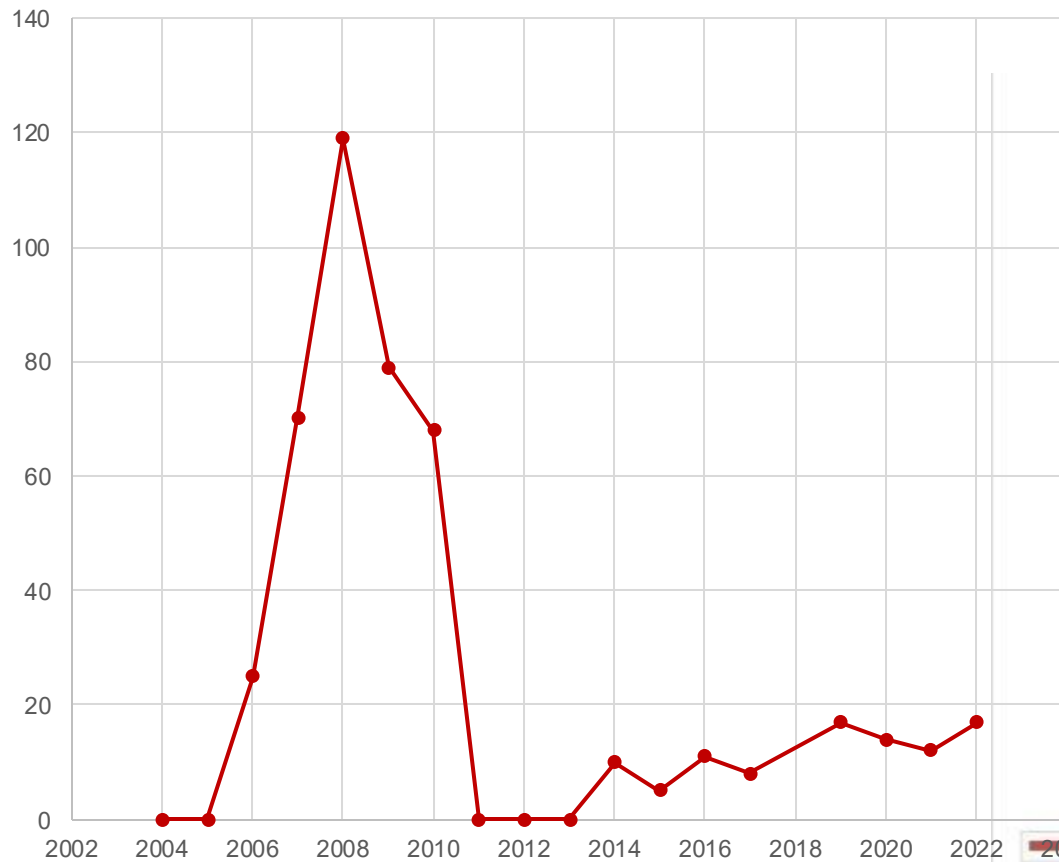

3

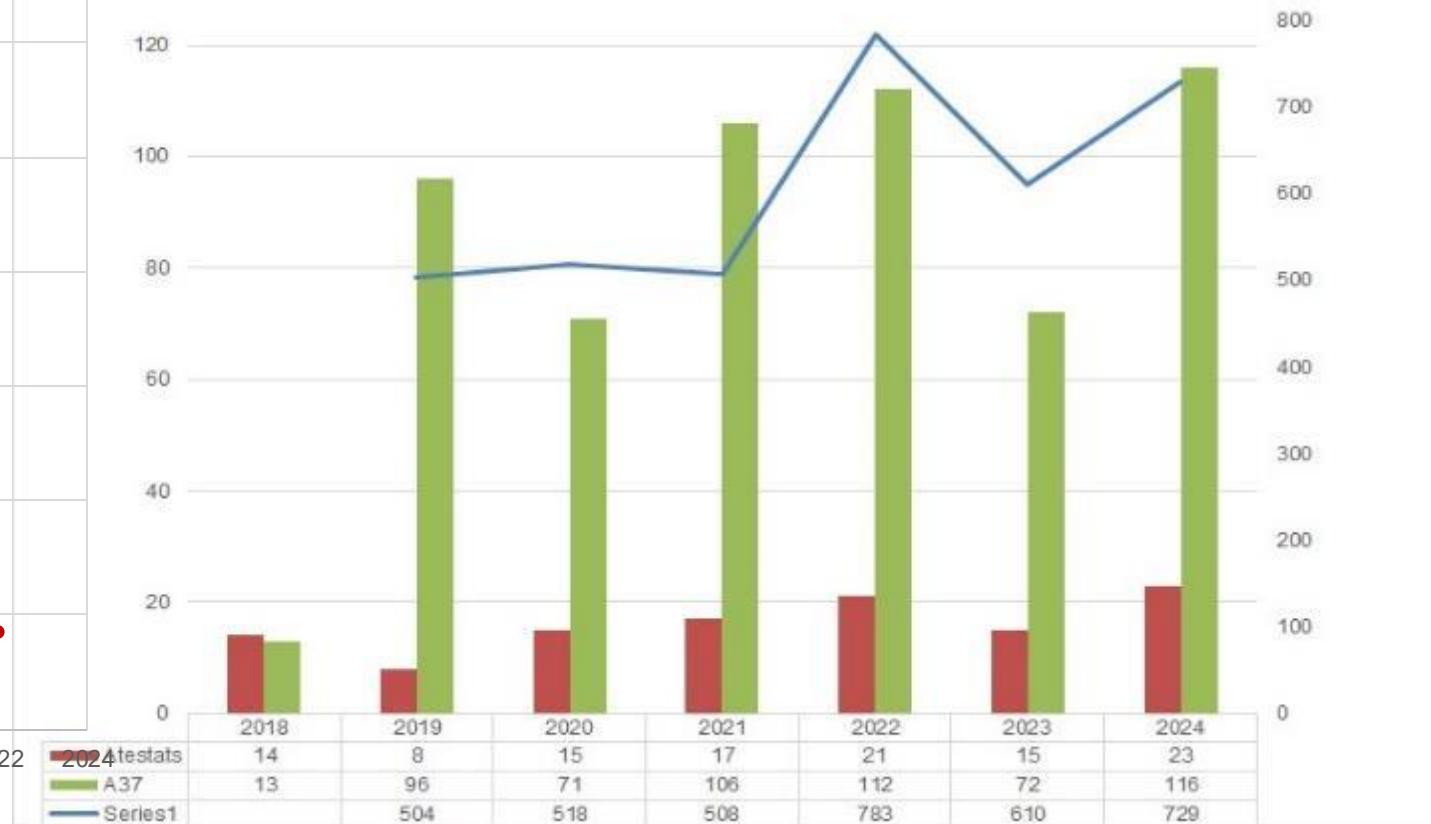
Dades

Atestats i actes d'inspecció per construccions en SNU

Font: Direcció General dels Agents Rurals

4

Reflexió

agents rurals

1/8/24 18:12
31T 347238 4621986

agents rurals

1/8/24 18:18
31T 347107 4622075

Vies de defensa ambiental en l'ordenació del territori i l'urbanisme: sòl no urbanitzable i espais protegits > Reflexió

agents rurals

1/8/24 18:14
31T 347105 4622017

PREIXANA: Concentració Parcel·laria

584
parcel·les
1,73
ha/parcel·la

318
finques
3,17
ha/finca

**Generalitat
de Catalunya**

Moltes gràcies per la vostra atenció!